

atvērtība ir vērtība

Informatīvās kampaņas "Atvērtība ir vērtība" jaunumi
Jūlijs, 2022

Labdien!

Par spīti tajā valdošajam haosam pasaule turpina griezties un nemanot esam sagaidījuši brīdi, kad vasara ir tās pašā zenītā un dienas lēni, bet neatlaidīgi atkal sāk kļūt īsākas. Kopš pavasara esam cītīgi strādājuši, lai vērstu sabiedrības uzmanību uz diskriminācijas riskiem invaliditātes dēļ, kas ir šā gada informatīvās kampaņas "Atvērtība ir vērtība" tēma. Lai pilnībā izskaustu valdošos aizspriedumus, ejams vēl tāls ceļš, tomēr ticu, ka ar katru dienu arvien vairāk cilvēku dod un saņem jaunas iespējas!

Saņemot jau 67 palīdzības pieteikumus, kampaņas centrālais resurss - platforma "Dod iespēju" kļuvusi par satikšanās vietu tiem, kas meklē atbalstu, un tiem, kas šo atbalstu var sniegt. Tāpat noritējuši jau divi semināri darba devējiem par jautājumiem, kas saistīti ar cilvēku ar invaliditāti nodarbināšanu. Darba devēju interese ir liela, un tas ir vislabākais rādītājs tam, ka ejam pareizajā virzienā.

Kampaņas ietvaros turpinām izglītēt sabiedrību par to, ka iespēju dot ir vieglāk nekā dažbrīd var šķist. Piemēram, visas vasaras garumā caur cilvēku ar invaliditāti stāstiem mēģināsim parādīt - svarīgāk ir koncentrēties uz to, ko varam izdarīt, nevis otrādi. Cilvēks, kas nedzird, strādā par taksometra vadītāju. Cilvēks, kas neredz, strādā par viesmīli. Cilvēks, kas dzīvi vada ratiņkrēslā, kaislību atradis kuģa burās. Tie nav stāsti, ko dzirdam katru dienu. Toties tie ir stāsti, caur kuriem mēs kā sabiedrība varam mācīties kļūt saprotošāki, iekļaujošāki un drosmīgāki.

Sabiedrības integrācijas fonda misija ir veidot iekļaujošu un saliedētu sabiedrību, un to mēs vēlamies parādīt arī ar savu piemēru. Tāpēc esmu patiesi lepna, ka Baltijas dažādības biznesa foruma ietvaros esam ne tikai pievienojušies Latvijas Dažādības hartas parakstītājiem, bet esam arī pirmā valsts pārvaldes iestāde, kas kļuvusi par praida oficiālajiem atbalstītājiem Rīgā. Svarīgākās pārmaiņas nenotiek vienā dienā, un mēs ceram ar savu piemēru iedvesmot arī citas valsts pārvaldes institūcijas būt atvērtas dažādībai.

Dosim iespēju, lai līdztiesība kļūtu par ikdienu!

Attēls: Zaiga Pūce, Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāta direktore

atvērtība
ir vērtība

SATURS

3

Kādēļ apsvērt iespēju nodarbināt cilvēkus ar invaliditāti?

4

Dod iespēju!

5

Semināri darba devējiem

5

“Atvērtība ir vērtība” aktivitātes pilsētstvētkos un festivālos

7

Sabiedrības integrācijas fonds sarunu festivālā “Lampa”

8

“Dod iespēju” dienas

8

Uzsākusies kustības “Dažādībā ir spēks” iesniegto darba devēju pašvērtējumu izvērtēšana

9

Mācību “Skatu Punkti” īpašie viesi atklāj diskriminācijas ēnas puses

11

“Atvērtība ir vērtība” - pieredzes stāsti

12

Sociālā mentora pakalpojumu līdz šim saņēmuši
1044 Ukrainas civildzīvotāji

13

Sabiedrības integrācijas fonds aicina darba devējus pieteikties
programmā “Ģimenei draudzīga darbavieta”

Kādēļ apsvērt iespēju nodarbināt cilvēkus ar invaliditāti?

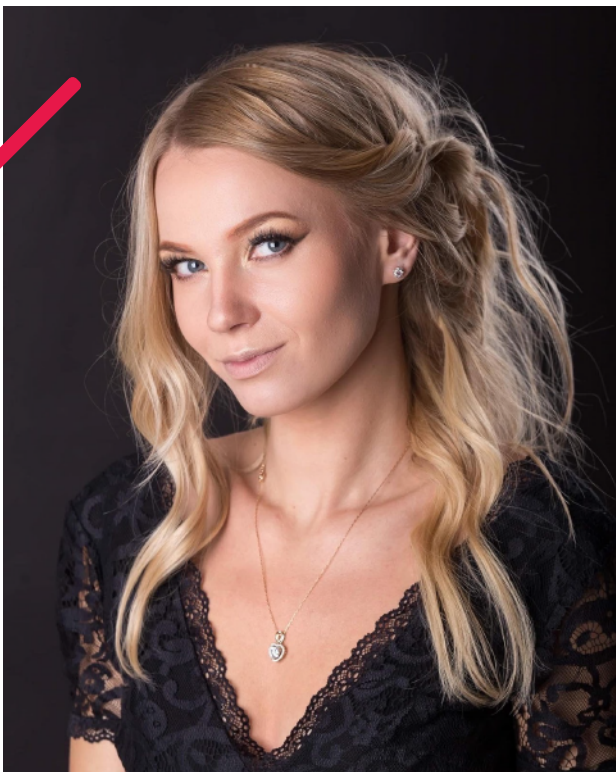
Neskatoties uz to, ka Eiropa kļūst atvērtāka un iecietīgāka, dati liecina, ka Latvijā kopš 2014. gada ir mainījies apkārtējās sabiedrības attieksmes vērtējums, pieaugot diskriminācijai pret cilvēkiem ar invaliditāti (2014. gadā 17 %, 2020. gadā 24 %) . Kādi tam varētu būt iemesli? Vai tas attiecas arī uz Latvijas darba devējiem? Vai ir iemesls šaubīties, ka potenciālais darbinieks, kuram ir jebkāda veida invaliditāte, varētu sliktāk izpildīt tam noteiktos darba pienākumus?

Kā rāda Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas dati, Latvijā šobrīd ir 201 549 cilvēki ar invaliditāti, kas ir 10,6% no kopējā iedzīvotāju skaita. Tā ir ļoti liela sabiedrības daļa, salīdzinot ar to daļu, kuriem ikdienā nav saskarsmes ar šādiem cilvēkiem.

“Darba devēji, kuri nav bijuši saskarsmē ar cilvēkiem ar invaliditāti, mēdz šaubīties par to, vai konkrētais cilvēks spēs kvalitatīvi veikt savus darba pienākumus, kā arī mēdz pieņemt lēmumu šo cilvēku vietā – nepārliciecinoties paši izdara secinājumus par to, vai potenciālais darbinieks var vai nevar veikt konkrēto darbu. Reāls piemērs – puisis, kuram nav abu roku, vada automašīnu. Cilvēkiem, kuriem nav bijusi saskarsme ar invaliditāti, nevarētu šādu faktu pat iedomāties! Ir jādod iespēja cilvēkam pieteikties amatam, pierādīt sevi intervijā, novērtēt savas darba spējas un izteikt viedokli. Viņš ir spējīgs strādāt jebkuru darbu, ja pats uzskata, ka konkrētais pienākums atbilst viņa darba spējām. Jebkurš no mums pirms došanās uz interviju apzina savas spējas un atbilstību vakancei, tāpat ir ar cilvēkiem ar invaliditāti,” ir pārliecināta Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāta direktore Zaiga Pūce.

Vēl aizvien ir aktuāls mīts par to, ka darba devējam ir grūtības atlaist no darba personu ar invaliditāti. It kā pozitīvi veidotā diskriminācija, kas likumā tika iestrādāta, kavēja darba devējus izsvērt vakanci par labu šim cilvēkam. Pagājušā gada nogalē no Darba likuma tika izslēgta 109. panta otrā daļa, ar

kuru saskaņā darba devējam līdz šim bija aizliegts atlaist darbinieku, kuram ir invaliditāte. Normas izņemšana darba devējiem šobrīd arī juridiski atvieglo saistības ar darba ņēmēju.

Attēls: Annija Kļaviņa

“Darba devējiem vajadzētu dot iespēju cilvēkam sevi realizēt. Personīgi mana ikdiena ir piepildīta (projekti un citas aktivitātes), bet citam cilvēkam darbs var būt vienīgais dzīves piepildījums un mērķis. Cilvēks ar invaliditāti jau pēc fakta ir apgrūtināts veikt ikdienišķas darbības, piemēram, no rīta sagatavoties un nokļūt līdz darba vietai. Tas ir notikums un vesels darbību process, tādēļ viņa ieguldījums darbā jau pēc noklusējuma ir lielāks. Protams, darba devējam vajadzētu ņemt vērā, ka šādam cilvēkam, iespējams, būs nepieciešams ilgāks pārtraukums. Nekas nav neizdarāms tikai, iespējams, tas var prasīt nedaudz ilgāku laiku! Dzīvošana ar invaliditāti viennozīmīgi raisa arī radošumu, jo ir jāatrod veidi, kā pielāgoties situācijai vai darba izpildīšanai,” skaidro kādreizējā parabobslejiste, dziedātāja un rotu meistare Annija Kļaviņa

Noteikumi par vides pieejamības nodrošināšanu daudziem uzņēmējiem varētu šķist kā lieka līdzekļu tērēšana, bet realitātē cilvēks ar invaliditāti arī ir potenciālais klients; ja būs iespēja iekļūt attiecīgajā kafejnīcā, viņš to izdarīs, nopirks kafiju, apēdīs pusdienas vai izmantos kādu citu piedāvāto pakalpojumu.

Svarīgi ir fokusēties uz to, ko var, nevis nevar izdarīt. Jo laiks darīt ir tagad, šodien, saskatot un izmantojot iespējas, esot aktīviem, palīdzot, atbalstot un nebaidoties!

Dod iespēju!

2022. gada kampaņas “Atvērtība ir vērtība” centrālais resurss ir platforma “Dod iespēju”, kuras pamatā ir vīzija par labāku, iekļaujošu sabiedrību, kur nav vietas izslēgšanai un diskriminācijai. Platforma “Dod iespēju” ir vieta, kur satikties: cilvēki ar invaliditāti šeit izklāsta savas aktuālās vajadzības un nepieciešamā atbalsta veidus, bet uzņēmumi un organizācijas, kas ir gatavi palīdzēt jebkādā veidā, sniedz praktisku atbalstu to piepildīšanai un īstenošanai. Kopā saņemti **67 palīdzības pieteikumi**, kas gaida atbalstu, tostarp vajadzība pēc materiāltehniskā nodrošinājuma, asistenta-pavadoņa brīvā laika aktivitātēm, aicinājums palīdzēt, meklējot darbu un apgūstot profesiju, kā arī citas vēlmes un vajadzības.

Ja arī jūsu organizācijai ir resursi un iespējas, iesaistieties un dodiet iespēju. Iesniegtos pieteikumus atradīsiet šeit: www.dodiespeju.atvertiba.lv.

**Dot iespēju
ir vienkārši!**

atvērtība
ir vērtība

A A

Dod iespēju

Ja Tev ir resursi un iespējas, iesaisties un dod iespēju. Zemāk redzēsi visus iesniegtos pieteikumus. Spied uz pogas Palīdzēt un atstāj savus kontaktus pie vajadzības vai sapņa, kuru esi gatavs piepildīt. Ar tevi sazināsimies!

- Nepieciešams kopētājs Palīdzēt
- Lūdzam sarūpēt sporta inventāru vingrošanai telpās Palīdzēt
- Vajadzētu plaujmašīnu (ir apgrūtināta pārvietošanās) Palīdzēt
- Nepieciešama finansiāla līdzdalība sociālās rehabilitācijas un atvaseļošanās mājās būvniecībai cilvēkiem ar invaliditāti Palīdzēt

Attēls: tīmekļvietnes dodiespeju.atvertiba.lv ekrānšāviņš

Semināri darba devējiem

Ar mērķi veicināt izpratni, informētību, kā arī lai mazinātu pastāvošos aizspriedumus un citas barjeras, nodarbinot cilvēkus ar invaliditāti, kampaņas ietvaros tiek organizēti semināri darba devējiem. Kopš 2022. gada aprīļa, Sabiedrības integrācijas fondam sadarbojoties ar Latvijas Darba devēju konfederāciju, organizēti divi tiešsaistes semināri: apvienības "Apeirons" valdes locekļa Ivāra Baloža un SIA "Sustento" vadītājas Ingas Muižnieces iedvesmas lekcija "Iekļaušana atmaksājas. Kā?", kā arī Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas "Sustento" valdes priekšsēdētājas Guntas Ančas un politikas koordinatores Ivetas Neimanes praktiskais seminārs darba devējiem "Iekļaujoša komunikācija. Kā sarunāties?"

Šogad notiks vēl divi semināri darba devējiem:

- Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas "Sustento" valdes priekšsēdētājas Guntas Ančas un politikas koordinatores Ivetas Neimanes praktiskais seminārs "Darba vides pielāgošana cilvēkiem ar dažādu invaliditāti" notiks 25. augustā plkst. 13.00-15.00. Pieteikties būs iespējams [SIF Facebook lapā](#).
- Semināri tiek rīkoti, atbildot uz darba devējiem aktuālajiem jautājumiem, tāpēc aicinām iesaistīties arī jūs. Jūsu organizācijai interesējošās tēmas un jautājumus saistībā ar cilvēku ar invaliditāti nodarbināšanu lūdzam sūtīt semināra organizatoriem, rakstot elina@deepwhite.lv. Noslēdzotais seminārs tiks veidots, balstoties uz jums, darba devējiem, interesējošajiem jautājumiem. Semināra datums un tēma tiks izziņoti sociālajos tīklos.

"Atvērtība ir vērtība" aktivitātes pilsētsvētkos un festivālos

Lai rosinātu izpratni par ikviena iespējām līdzdarboties iekļaujošas sabiedrības veidošanā un uzsvētu cilvēku ar invaliditāti spējas un talantus, nevis ierobežojumus, tapusi interaktīva vides instalācija "Dod iespēju" skapis. Cilvēkstāstu skapis vasaras gaitā viesosies dažādos pasākumos un pilsētas svētkos, aicinot ikvienu iepazīties ar divpadsmit cilvēku ar invaliditāti stāstiem, krasi atšķirīgiem, vienlaikus tik līdzīgiem - stāstiem par iespēju došanu un ņemšanu. Tostarp arī Alekseja un Lindas stāstiem:

Aleksejs Poplavskis,

viesmīlis restorānā
"Blind Dreams"

Attēls: Aleksejs Poplavskis

Pandēmijas dēļ ziemā esmu spiests atpūsties, taču no 2012. līdz 2020. gadam strādāju par viesmīli restorānā "Blind Dreams". Kad tiku pieņemts darbā, notika apmācības – tā kā esmu neredzīgs, telpu ģeogrāfs ierādīja telpas un galdiņu izkārtojumu. Apkalpojot klientus, zāles un priekšmetu izvietojumu atceros no galvas, pārzinu katru mūsu restorāna stūrīti! Lielākais gandarījums ir par pilnvērtīgu iespēju integrēties darba tirgū un, protams, arī par ikdienas dažādību. Dzīve iegūst citas krāsas, katru dienu satiekot jaunus cilvēkus!

Linda Cērpa,
paraburāšanas entuziaste
un cilvēks ar kustību
traucējumiem

Attēls: Linda Cērpa

Vienmēr esmu devusi priekšroku aktīvai atpūtai. Kad pirms pāris gadiem mani aicināja iesaistīties burāšanas treniņos, sākumā nebiju droša, jo burāšana man līdz tam bija sveša. Bet, tā kā burāšana ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem, tad sapratu – jāizmanto iespēja. Ūdens ir mana stihija, un, kad esmu laivā un varu ļauties vējam, aizmirstu par visu. Burājot attīrās mans prāts un dvēsele – es esmu brīva un laimīga.

Līdzās skapim pasākumu apmeklētājiem būs iespēja arī izmēģināt veiksmi empātijas spēlē – interaktīvā galda spēlē, kuru var spēlēt ikviens: gan cilvēki ar dažādiem redzes traucējumiem, gan bez tiem. Spēles pamatelementi ir krāsainas figūras ar taktīliem gravējumiem, kas padara to pieejamu cilvēkiem ar redzes traucējumiem. Vienlaikus spēle sniedz iespēju arī cilvēkiem bez redzes traucējumiem iejusties neredzīgu cilvēku ādā, spēles gaitā aizsedzot acis ar īpašām brillēm, kuras ražojusi cilvēki ar redzes traucējumiem.

Aicinot interesentus izmēģināt spēli, tās autore – produktu dizainere Māra Skuja vadīs empātijas darbnīcu, kuras laikā būs iespējams izziņāt vājredzīgu un neredzīgu cilvēku pasauli, kurā kopā ar pasākuma apmeklētājiem meklēs atbildes uz dažādiem jautājumiem par to, kā pasauli jūt cilvēki ar redzes traucējumiem, tostarp:

- **Kādēļ tev būtu jādomā par cilvēkiem, kuri pasauli redz ar citām maņām?**
- **Kādi ir biežāk sastopamie stereotipi par cilvēkiem ar redzes traucējumiem?**
- **Kā izstrādāt produktus, kas pielāgoti dažādām mērķauditorijām?**

Cilvēkstāstu skapis un empātijas spēle būs pieejami šādos pasākumos:

- **Saulkrastos:** 9.07. Saulkrastu pilsētas svētkos;
- **Kuldīgā:** 30.07. Demokrātijas festivālā;
- **Rēzeknē:** 6.08. Rēzeknes pilsētas svētkos;
- **Rīgā:** Augustā, Rīgas (apkaimju) pilsētas svētkos.

Attēls: Empātijas spēle

Attēls: "Dod iespēju" skapis sarunu festivālā LAMPA

Sabiedrības integrācijas fonds sarunu festivālā “Lampa”

Pēdējo pāris gadu laikā Latvijā esam saskārušies ar valstiski svarīgiem jautājumiem, kas izraisījuši asas diskusijas sabiedrībā – karš Ukrainā, Pārdaugavas pieminekļa nojaukšana, Civilās savienības likums un Covid-19 ierobežojumi.

Vai saliedēta sabiedrība ir konstants stāvoklis, vai nepārtraukts process, ko nekad nevar sasniegt pilnībā? Pat ja esam vienoti pamatvērtību izpratnē, vai viedokļu atšķirība var liecināt par sabiedrības saliedētības neesamību? Vai dažādi vērtību jautājumi sabiedrību šķeļ vai dod iespēju augt demokrātijā? Un kā vispār izmērīt sabiedrības saliedētību?

Uz šiem jautājumiem meklējam atbildes kopā ar zinošiem ekspertiem:

- Zaigu Pūci, Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāta direktori;
- Igoru Gubenko, filozofu un uzņēmēju;
- Ivaru Austeru, LU profesoru sociālajā psiholoģijā, Radio NABA raidījumu vadītāju.

Diskusiju iespējams noskatīties **ŠEIT**.

Attēls: SIF diskusija festivālā Lampa

Tāpat festivāla apmeklētājiem bija iespēja iepazīties ar cilvēku ar invaliditāti iespēju stāstiem “Dod iespēju” skapī, kā arī piedalīties empātijas darbnīcā.

“Dod iespēju” dienas

Sadarbībā ar biedrībām, kas platformā dodiespeju.atvertiba.lv pieteikušās pēc atbalsta, un brīvprātīgajiem vasarā tiek rīkotas “Dod iespēju” dienas. To mērķis ir organizēt pašvērtību un motivāciju veicinošas klātienes aktivitātes cilvēkiem ar invaliditāti, tāpēc kopā ar brīvprātīgajiem līdz augusta beigām notiks šādas aktivitātes:

- 1 **Apkārtnes labiekārtošanas talka**, kur kopīgiem spēkiem ar biedrību “Draugi” un brīvprātīgajiem iekārtosim ugunsкура un kempinga vietu bierdības aktivitātēm Mērsragā.
- 2 **Neredzīgu cilvēku pavadīšana uz kultūras pasākumu**, kur kopā ar Latvijas Neredzīgo biedrības Cēsu teritoriālās organizācijas biedriem un brīvprātīgajiem apmeklēsīm koncertu Vidzemes koncertzālē.
- 3 **Palīdzība organizēt radošās aktivitātes bērniem ar invaliditāti**.

Ja arī jūsu organizācijai ir resursi un iespējas, piesakieties par brīvprātīgajiem šīm aktivitātēm, rakstot atvertiba@dazadiba.lv, vai organizējiet “Dod iespēju” dienas savā darba kolektīvā! Tā ir iespēja kvalitatīvi pavadīt laiku kopā ar kolēģiem, vienlaikus sniedzot atbalstu arī līdzcilvēkiem. Iespējas meklējiet: dodiespeju.atvertiba.lv!

Uzsākusies kustības “Dažādībā ir spēks” iesniegto darba devēju pašvērtējumu izvērtēšana

SIF sadarbībā ar Ventspils Augsto tehnoloģiju parku jau piekto gadu aicinājis darba devējus veikt kustības “Dažādībā ir spēks” pašnovērtējumu, lai izvērtētu dažādības vadības un iekļaujošas darba vides principus. Šogad pašnovērtējumu veicis lielākais darba devēju skaits kopš kustības dibināšanas brīža – 46 darba devēji. Darbu pie iesniegto anketu izvērtēšanas uzsākuši kustības eksperti, kuri sniegs darba devējiem individualizētus ierosinājumus darba vides pilnveidošanā. Noslēdzoties izvērtēšanas posmam, iekļaujošākie darba devēji tiks godināti apbalvošanas ceremonijā, bet pārējiem pašnovērtējumu veikušajiem darba devējiem tiks nodrošinātas dažādības vadības apmācības. 2022. gada dalībnieku saraksts meklējams **ŠEIT**.

Attēls: “Dažādībā ir spēks” balvas darba devējiem

Mācību “Skatu Punkti” īpašie viesi atklāj diskriminācijas ēnas puses

Diskriminācija ilgtermiņā negatīvi ietekmē ne tikai jebkuras organizācijas un valsts izaugsmes potenciālu. Tā ietekmē arī tai pakļauto cilvēku dzīves kvalitāti. Un tas nav tikai pieņēmums. To apliecina gan dažādi pētījumi, gan mācību “Skatu Punkti” īpašie viesi, daudzi no kuriem atšķirīgu attieksmi ir piedzīvojuši personīgi, turklāt gan darba vidē, gan arī ikdienā.

Kā izriet no pētījumu kompānijas “Kantar” šā gada sākumā veiktās aptaujas datiem, Latvijas strādājošie iedzīvotāji, kuri personīgi saskārušies ar atšķirīgu attieksmi darba vidē, tās negatīvo ietekmi īpaši izceļ trīs jomās. Teju katrs otrais jeb 44% norāda, ka tā veicinājusi negodīgu darba snieguma novērtējumu: viņu atalgojums par vienādas nozīmes darbu ir zemāks nekā kolēģiem, viņi nesaņem piemaksas par papildu darba pienākumiem u.tml. Katrs trešais izjūt nedrošību darba vidē, bet katram ceturtajam šīs situācijas rada mentāla rakstura veselības problēmas. Tikai 8% aptaujāto atzīst, ka diskriminācija darba vidē viņus neietekmē nekādi.

Jāatzīmē, ka negodīgu darba snieguma novērtējumu salīdzinoši biežāk piedzīvojuši strādājošie, kuri diskriminēti dzimuma, veselības stāvokļa un etniskās piederības dēļ. Nedrošību darba vidē – strādājošie, kuri diskriminēti vecuma un veselības stāvokļa dēļ. Savukārt tās negatīvo ietekmi uz savu mentālo veselību – strādājošie, kuri diskriminēti dzimuma dēļ.

To, ka diskriminācija negatīvi ietekmē tai pakļauto cilvēku atalgojumu, emocionālo labsajūtu, izaugsmes iespējas, pašvērtējumu, bet līdz ar to arī dzīves kvalitāti, apliecina arī daudzi mācību “Skatu Punkti” īpašie viesi. Viņu pieredzes stāsti ir zelta vērtē, jo tieši caur tiem šo mācību dalībniekiem ir iespēja iepazīst dažādību personīgi.

Piemēram, šie stāsti atklāj, ka ļoti liels izaicinājums atrast darbu Latvijā ir cilvēkiem ar veselības traucējumiem. Daudziem šie meklējumi beidzas īsti nesākušies pat tad, ja viņa kvalifikācija atbilst amata prasībām. Īpaši, ja darba pieteikumā tiek atklāti norādīts, ka pretendents ir tā vai cita invaliditāte. Par to praksē vairākkārt pārliecinājās mūzikas skolotāja Vlada Hmeļevska.

Neraugoties uz to, ka ir neredzīga kopš dzimšanas, virtuozī pārvalda klavierspēli un ir ieguvusi trīs augstākās izglītības, tostarp pabeigusi studijas doktorantūrā, vairāk nekā desmit gadu laikā uz reālām darba intervijām viņa uzaicināta vien pāris reizes. Un arī tad darba devēji atrada neskaitāmus iemeslus, kāpēc Vlada nevar kļūt par viņu komandas dalībnieci. Biežāk minētie argumenti – viņai būs sarežģīti nokļūt uz darbu (lai gan sieviete pilsētā jūtas kā “zivs” ūdenī) un darba vides pielāgošana prasīs pārāk daudz resursu (lai gan bija nepieciešama tikai specializēta datora tastatūra, kas nopērkama jebkurā elektrotehnikas veikalā, turklāt nemaksā īpaši dārgāk kā citas tastatūras).

Tāpat šie stāsti atklāj, ka Latvijā ir virkne darba devēju, kuri izmanto kā “lēto” darbaspēku ne vien cilvēkus ar atšķirīgu etnisko piederību, bet arī cilvēkus ar invaliditāti. Proti, šo darbinieku darbs bieži vien netiek apmaksāts pienācīgi, jo darba devēji uzskata, ka viņu “pamatpalga” ir invaliditātes pabalsts.

Kā norāda viena no mācību “Skatu Punkti” pasniedzējām – Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta vadītāja Dace Helmane, šādas situācijas ļoti negatīvi ietekmē diskriminācijai pakļauto cilvēku pašvērtējumu un kropļo darba tirgu, radot mākslīgu darbaspēka deficītu. Ilgtermiņā tas var negatīvi ietekmēt biznesa vides attīstību, bet līdz ar to arī valsts sociālos, ekonomiskos un politiskos procesus.

“Ja runājam par invaliditāti, ir būtiski ņemt vērā, ka tā var skart ikvienu no mums, turklāt jebkurā dzīves posmā. Taču tas nav iemesls liegt kādam iespēju strādāt un profesionāli pilnveidoties. Šāds iemesls nav arī cilvēka dzimums, etniskā izcelsme un seksuālā orientācija, kā arī vecums. Par šiem aspektiem daudz runājam ar mācību “Skatu Punkti” dalībniekiem. Esmu gandarīta, ka vairums no viņiem beidz šīs mācības ar atziņu, ka dažādības vadībai ir jākļūst par mūsdienu darba devēju prioritāti personālvadības jomā, jo no aizspriedumiem un stereotipiem, kas ir galvenais diskriminācijas cēlonis, nav brīvs neviens – arī tie, kuri ir pārliecināti, ka ir atvērti visam un visiem,” tā D.Helmane.

Plašāka informācija par mācību programmu “Skatu Punkti” pieejama tīmekļvietnē www.skatupunkti.lv, bet ar tām saistītajām aktualitātēm var sekot līdzi [Facebook lapā](#).

“Atvērtība ir vērtība” – pieredzes stāsti

“Vienkārši parunāties par jebkuru tēmu vai problēmu, kas viņam ir svarīga, tādejādi arī mazinot atstumtību un vientulību. Kad sāku pētīt, vai šāda tālrūņa līnija jau eksistē, izrādījās, ka nē. Tā arī radās sociālais projekts “Parunāsim?”” stāsta Inga Muižniece. Kopš 2013. gada viņa vada pašas dibināto sociālo uzņēmumu “Sonido”. Ideja par savu uzņēmumu nāca tikai vēlāk – sākumā bija sapnis un ideja par zvanu centru, kurš primāri būtu domāts cilvēkiem, kuri vēlās parunāties.

Šobrīd sociālais uzņēmums “Sonido” nodarbina 21 darbinieku, tostarp no 12 sociālās atstumtības riska grupām. “Sonido” zvanu centra pieprasītākais pakalpojums ir ienākošo zvanu serviss, kas ietver dažādu nolūku virtuālo sekretāru pakalpojumus, tostarp atsauksmju tālrūni, sūdzību pieņemšanu un klientu atbalstu.

Projektā “Parunāsim?” strādā cilvēki ar invaliditāti, kuri paši ir izgājuši cauri dažādiem dzīves posmiem un prot uz klausīt zvanītājus ar empātiju. Ikvienam ir iespēja atbalstīt sociālo projektu “Parunāsim?”. Vairāk informācijas: www.sonido.lv.

Ingas iedvesmojošo pieredzes stāstu iespējams noskatīties **ŠEIT**.

Attēls: Video ekrānšāviņš

“Man dzīvē vajag kaut ko vairāk nekā tikai minimumu!”

Ar šādu atziņu Raimonds Smagars veido savu dzīvi un uzsver, ka nevar gaidīt, ka kāds tev dzīvē kaut ko pienesīs klāt – vienalga, vai esi ratiņkrēslā, vai nē. Raimonds strādā pašvaldībā sociālajā jomā un viņa pārraudzībā ir mājokļu labiekārtošana cilvēkiem ar invaliditāti. “Es strādāju, jo gribu normāli dzīvot, gribu vairāk nekā tikai minimumu.” Tieši tāpēc viņš aizraujas ar jauno tehnoloģiju apgūšanu, tostarp – virtuālās realitātes izzināšanu, bet pēdējā laikā laika aizraušanās ir digitālā rasēšana.

Diemžēl Raimondam ir nācies saskarties ar diskrimināciju invaliditātes dēļ, nereti nepieciešama pat tiesas iejaukšanās, lai pierādītu, ka cilvēkiem ar invaliditāti ir tieši tādas pašas tiesības kā cilvēkiem bez. “Daudzi cilvēki ar invaliditāti nevar strādāt fizisko ierobežojumu dēļ, bet, lai darītu intelektuālu darbu, nepieciešama attiecīga izglītība,” uzsver Raimonds, sakot, ka šī ir problēma, kuru Latvijā vajadzētu risināt, tādejādi arī samazinot bezdarbu cilvēku ar invaliditāti vidū.

Raimonda pieredzes stāstu iespējams noskatīties **ŠEIT**.

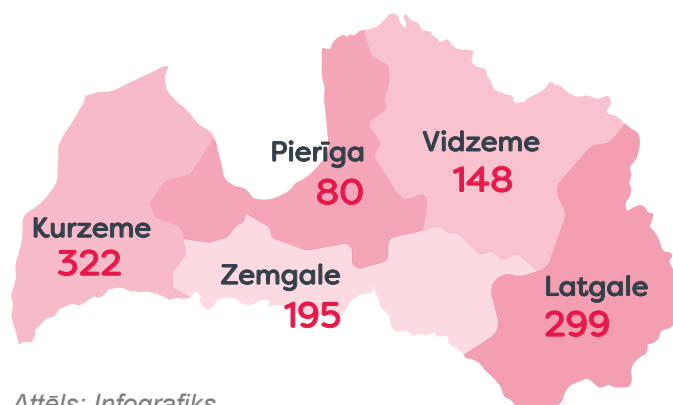
Attēls: Video ekrānšāviņš

Sociālā mentora pakalpojumu līdz šim saņēmuši 1044 Ukrainas civiliedzīvotāji

No šā gada 21. aprīļa SIF projekta “Dažādības veicināšana” ietvaros Latvijā esošajiem Ukrainas civiliedzīvotājiem visās Latvijas pašvaldībās tiek pastāvīgi nodrošināts sociālekonomiskais atbalsts, kā arī praktiska palīdzība dažādu ikdienā būtisku jautājumu risināšanā. Tādējādi tiek veidota personas izpratne par dzīvi Latvijā, palīdzot reālajās dzīves situācijās apgūt ikdienai nepieciešamās prasmes, rosinot attīstīt jaunas iemaņas, kā arī sniedzot atbalstu dažādu formalitāšu sakārtošanā, dzīvesvietas, apģērba un darba iespēju nodrošināšanā.

Sociālā mentora pakalpojumu ikdienas situāciju risināšanā visā Latvijā ir saņēmuši **1044** Ukrainas civiliedzīvotāju.

Lielākais skaits pakalpojuma saņēmēju ir bijis Kurzemē – 322, Latgalē – 299, Zemgalē – 195, Vidzemē – 148, bet Rīgas, Pierīgas, Saulkrastu un Ādažu novada reģionos kopā – 80.

Attēls: Infografiks

Pakalpojuma sniegšanas periodā visbiežāk risinātas problēmsituācijas saistībā ar medicīnisko pakalpojumu un mājokļu pieejamību, kā arī jautājumi, kas saistīti ar sabiedrības aizspriedumiem, finansējuma pieejamību, brīvās dzīvojamās platības trūkumu, brīvā laika pavadīšanas iespējām. Tāpat aktuāli ir arī jautājumi saistībā ar latviešu valodas apmācību kursiem, apģērba nodrošināšanu un darba gaitu uzsākšanu.

Ar sociālā mentora palīdzību veicināta darba atrašana Rēzeknes novadā sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu, būvniecības, metālapstrādes sfērā, piemēram, RSEZ ražošanas uzņēmumā LATSTAB, kurā pašlaik tiek attīstīta arī loģistikas un transporta pakalpojumu pieejamība. Kuldīgas novadā veicināta nodarbinātība kokapstrādes, mežsaimniecības nozarē, piemēram, ģimenes uzņēmumā STIGA RM. Tāpat darba kolektīvu papildinājusi SIA AMAZONE, kas ir vairāku lauksaimniecības tehnikas zīmolu oficiālais importētājs Latvijā. Rēzeknes novadā Ukrainas civiliedzīvotāji uzsākuši darbu šūšanas, viesmīlības, uzkopšanas pakalpojumu nozarēs, kā arī zivju audzētavās. Jēkabpils novadā darba iespējas rastas dārzkopības un plaša spektra saimniecības preču tirdzniecības un remonta uzņēmumā SEDUMI un kokapstrādes un metālapstrādes uzņēmumā GAUJAS KOKS. Ventspils novadā Ukrainas civiliedzīvotāji ir piesaistīti kā pedagogi bērnu un jauniešu nometnēs, dažādos ražošanas un ēdināšanas uzņēmumos.

Savukārt Rīgas reģionā izplatītākās darba vietas Ukrainas civiliedzīvotājiem ir viesmīlības un tirdzniecības pakalpojumu nozarēs, taču viņi aktīvi iesaistās arī dažādos palīgdarbos, aizpildot pieejamās darba vietas. Daļa arī strādā attālināti kā Ukrainas nodarbinātie vai uzsāk savu uzņēmējdarbību nozarē, kurā strādājuši Ukrainā.

Pakalpojumu Ukrainas civiliedzīvotājiem nodrošina septiņas organizācijas: Nodibinājums “Ventspils Augsto tehnoloģiju parks”, Biedrība “Gaišo domu platforma”, Biedrība “Patvērums “Droša māja””, Nodibinājums “Caritas Latvija”, Ģimenes un audžuģimenes atbalsta biedrība “DOMUS”, Mācību centrs “FIBRA” un Vidusdaugavas NVO centrs. Pakalpojuma nodrošināšanai visā Latvijā šobrīd piesaistīts 131 sociālais mentors.

Sabiedrības integrācijas fonds aicina darba devējus pieteikties programmā “Ģimenei draudzīga darbavieta”

No 2021. gada darba devējiem gan no privātā, gan publiskā sektora ir iespēja iegūt valsts programmas “Ģimenei draudzīga darbavieta” statusu. Līdz šim programmai pievienojušies 112 uzņēmumi un organizācijas. Programmas mērķis ir sekmēt tādas darba vides kultūras attīstību Latvijā, kas ir empātiska, cilvēcīga un saprotoša, vienlaikus piedāvājot darba devējiem instrumentus gan esošās darba vides novērtējumam, gan finansiālu palīdzību dažādu atbalsta pasākumu ieviešanā darbiniekiem.

Iesaistoties programmā, darba devējs aizpilda pašizvērtējuma anketu, kā rezultātā iegūst kopainu par to, cik organizācija ir ģimenei draudzīga. Katram programmas dalībniekam ir iespēja saņemt eksperta – konsultanta atbalstu gan izvērtēšanas posmā, gan arī turpmāk, ieviešot ģimenei draudzīgas prakses darbavietā.

Statusu “Ģimenei draudzīga darbavieta” ieguvušajiem darba devējiem ir iespēja saņemt pozitīvu publicitāti par savu organizāciju un tās praksēm, piemēram, darba devējs var izmantot programmas logotipu vakanču sludinājumos, smelties idejas un labo pieredzi dažādās meistarklasēs, profesionālās pieredzes apmaiņas vizītēs, kā arī citos izglītojošos pasākumos. Reizi gadā programmas dalībniekiem ir aicināti piedalīties grantu konkursā, kurā var saņemt finansējumu draudzīgu darba organizācijas prakšu ieviešanā un popularizēt ģimenei draudzīgu attieksmi sabiedrībā.

Šogad konkurss tika rīkots pirmo reizi un tajā atbalstu guva 17 darba devēji, saņemot grantu līdz pat 3000 eiro. Vairāk informācija par programmu un pieteikšanās www.vietagimenei.lv

ĢIMENEI DRAUDZĪGA
DARBAVIETA

Attēls: “Ģimenei draudzīga darbavieta” logotips

atvērtība
ir vērtība

Aicinām sekot līdzi arī “Atvērtība ir vērtība” notikumiem atvertiba.lv un sociālo tīklu vidē!

Vairāk par kampaņu un sadarbības iespējām: atvertiba@dazadiba.lv.

Ja turpmāk nevēlaties saņemt “Atvērtība ir vērtība” ziņas, norādiet to atbildē uz šo e-pastu.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds